

PLAN ANUAL DE LECTURA

CRA RAÍÑA ARAGONTA

CURSO 2023-24

ÍNDICE

1. Contextualización.....	2
2. Obxectivos.....	3
3. Organización de espazos e tempos para a lectura.....	4
4. Liñas de actuación prioritarias en relación co papel da biblioteca escolar no centro.....	6
4.1. Actuacións en relación coa organización e a xestión.	
4.2. Actuacións en relación coa dinamización e promoción dos recursos da biblioteca.	
4.3. Actuacións en relación coa información de usuarios e a adquisición da competencia informacional.	
4.4. Actuacións en relación co fomento da lectura e co desenvolvemento de Proxecto Lector de centro.	
4.5. Actuacións en relación cos avances cara unha biblioteca inclusiva.	
5. Recursos humanos e materiais que interveñen nas actividades do fomento da lectura.....	11
6. Hábitos e itinerarios lectores.....	12
7. Actividades programadas e temporizadas.....	13
8. Seguimento e avaliación.....	15

1. CONTEXTUALIZACIÓN

O CRA Raíña Aragonta é un centro que se atopa no Concello de Salceda de Caselas. Na actualidade este centro consta de 14 aulas de Educación Infantil (7 aulas están na sede do CRA e as outras 7 aulas atópanse nas parroquias do concello).

A biblioteca escolar do CRA Raíña Aragonta sitúase no edificio da sede do CRA (no primeiro andar). A biblioteca é un espazo cheo de fantasía, ilusión, imaxinación, información... e tamén é o punto de encontro de toda a comunidade educativa.

O CRA Raíña Aragonta é un centro formado única e exclusivamente polo segundo ciclo de Educación Infantil, polo que, o que pretendemos nestas idades é fomentar o uso e pracer pola lectura, así como inicialos en hábitos lectores. O noso proxecto lector está adaptado a estas idades tendo en conta a nosa integración.

O Plan Anual de Lectura (PAL) é un programa con obxectivos e accións para o desenvolvemento do Proxecto Lector do Centro. Tratamos de deseñar un plan personalizado e adaptado ás características específicas do noso centro, que vaia encamiñado a mellorar as competencias fundamentais de lectura e escritura do noso alumnado desde todas as áreas do currículo, xa que nelas atópase a base de calquera tipo de aprendizaxe.

Para o desenvolvemento deste Plan é necesario potenciar o uso da Biblioteca Escolar do centro, a través de actividades de dinamización que impliquen a maioría dos departamentos didácticos así como a outros órganos da nosa contorna (biblioteca pública, asociacións culturais, librarías,...). Trátase, en definitiva, de implicar a toda a comunidade educativa no proceso de adquisición do hábito lector.

2. OBXECTIVOS

Dende o centro deseñamos os seguintes obxectivos que pretendemos acadar neste curso escolar:

- Proporcionar ao noso alumnado unha igualdade de oportunidades onde todos teñan acceso aos recursos e materiais da biblioteca escolar.
- Inculcar e fomentar nos nenos e nenas o hábito e o pracer pola lectura, a aprendizaxe e a utilización da biblioteca.
- Impulsar o emprego e bo uso da biblioteca así como de todos os seus recursos dispoñibles.
- Deseñar actividades de alfabetización mediática e informacional para a comunidade educativa.
- Deseñar actividades de formación para o profesorado e formación de usuarios.
- Crear novos espazos no centro para promover a lectura como fonte de valores e tamén de pracer e diversión, estimulando a súa curiosidade e creatividade.
- Fomentar a participación e implicar a comunidade educativa na vida da biblioteca escolar.
- Promover e fomentar os recursos e servizos da biblioteca escolar dentro e fora do conxunto da comunidade escolar.
- Avanzar cara a unha biblioteca inclusiva que fomente a aceptación da diversidade.
- Fomentar a lectura cos servizos de préstamo.
- Dinamizar a páxina web da biblioteca ofrecendo diferentes recursos, contidos e actividades a comunidade educativa.
- Coñecer o espazo da Radio escolar e familiarizarse cos materiais e elementos que a compoñen.

3. ORGANIZACIÓN DE ESPAZOS E TEMPOS PARA A LECTURA

A biblioteca da sede estará aberta durante todo o horario lectivo. Para facilitar a utilización e organización da mesma, cada aula ten asignada unha sesión semanal de uso e desfrute. Serán os/as mestres/as titores/as e as mestras de apoio, quen acompañen ao alumnado á biblioteca para coñecer intereses, gustos, preferencias lectoras... e realizar actividades de fomento da lectura e empréstitos. Ademais desta sesión, os titores/as poden empregar a biblioteca cos seus alumnos e alumnas noutros horarios, sempre que se anoten no cadro de horario que está na sala de mestres.

O alumnado das aulas de parroquias realizarán os empréstitos cos libros que dispoñen na súa biblioteca de aula e os titores serán os encargados de xestionar estas funcións. Estas aulas recibirán novos materiais cada mes procedentes da biblioteca central, para evitar posibles desigualdades e ofrecer un uso igualitario dos recursos.

Todas as aulas levan a cabo a Hora de Ler, dedicando quince minutos diarios á lectura en gran grupo. Cada semana as titoras/es reciben unhas bolsas na súa aula con cinco exemplares, un para cada día da semana. Os fondos para esta actividade son seleccionados polo Equipo de Biblioteca e proceden da BE porque só nese caso podemos asegurar os mínimos esixibles de pertinencia e calidade contrastada.

Ademais continuaremos coa apertura da biblioteca a toda a comunidade educativa tentando comprender as posibles desigualdades e ofrecendo ao noso alumnado recursos dos que, en ocasións, carecen nos seus fogares. Esta apertura será os martes en horario de 16:00 a 17:00 horas e os xoves de 17:00 a 17:30 horas.

Con respecto o servizo de préstamos seguiremos traballando coma o curso pasado, as familias poden acudir cos seus fillos e fillas a este espazo e facer alí o préstamo.

O responsable destas tarefas será o profesorado. Existirán distintas gardas ao longo de todo o curso. As funcións que desempeñará, neste caso, serán as de realizar os empréstitos ás persoas que asistan, axudalos no que precisen,

deixar o material colocado no sitio correspondente e asesorar aos usuarios no emprego da biblioteca.

A biblioteca escolar debe seguir sendo, na medida do posible, o espazo de referencia para a lectura, a información e as aprendizaxes. O seu funcionamento e organización supeditarase, en todo caso, ás pautas ditadas pola Dirección Xeral de Ordenación e Innovación Educativa.

Os espazos principais da biblioteca son:

- Amplo espazo con diferentes zonas onde o noso alumnado pode traballar tanto por equipos como individualmente (zona de lectura, mesas de traballo, recuncho de xogos, etc...).
- Recuncho Maker: onde se centraliza todo o material TIC e dispón de varias maletas creativas e sensoriais para a aprendizaxe experimental. Parte deste material irase rotando polas bibliotecas das parroquias para que todo o noso alumnado poida gozar destes materiais dun xeito equitativo.
- Espazo virtual: tamén contamos co espazo da páxina web do centro onde se atopa o blog da biblioteca. Este espazo é de gran axuda para a difusión e participación de toda a comunidade escolar.
- Recantos da biblioteca: uns espazos de lectura e igualdade situados na planta baixa da sede, onde o alumnado pode empregalos na hora de recreo. Estes espazos serán supervisados polo profesorado do centro, mediante as gardas de recreo.

4. LIÑAS DE ACTUACIÓN PRIORITARIAS EN RELACIÓN CO PAPEL DA BIBLIOTECA ESCOLAR NO CENTRO

4.1. Actuacións en relación coa organización e a xestión.

Antes de comezar a expoñer as liñas prioritarias do vindeiro curso cómpre explicar algunhas das características que ten o noso centro, que nos condicionan a non acadar moitos dos obxectivos que se propoñen dende PLAMBE.

Informar que o CRA Raíña Aragonta é un centro onde só se imparte o segundo ciclo de Educación Infantil (con alumnado matriculado entre os 3 e os 6 anos). Ademais, somos un centro rural agrupado con 14 aulas, das que sete están no núcleo urbano (situadas no mesmo edificio que a biblioteca escolar) e outras sete aulas están situadas nas distintas parroquias do concello.

O noso obxectivo primordial é proporcionar ao noso alumnado a mesma igualdade de oportunidades e que todos teñan acceso aos recursos que ofrece a biblioteca escolar, polo que o Equipo de Biblioteca seguirá achegando os diferentes materiais, recursos e fondos bibliográficos ás aulas das parroquias a través de baúis e maletas viaxeiras.

Unha das liñas que pretendemos acadar para o vindeiro curso é xestionar todos os fondos da biblioteca escolar e centralizalos alí. Este curso centralizamos todos os libros que había nas aulas das parroquias e agora só nos queda por xestionar e catalogar os materiais bibliográficos das aulas do edificio principal.

Por outra banda, seguiremos coa adquisición de novos fondos (sobre todo formativos) e seguiremos catalogando todas estas novas coleccións no programa MEIGA e os materiais TIC na plataforma LIBIB.

Pretendemos seguir mellorando a organización da biblioteca, reorganizando o espazo en coherencia coa adquisición de fondos, e renovaremos a sinalización das seccións da biblioteca.

Crearemos novos puntos de lectura no edificio do centro, instalando no hall da entrada un expositor para colocar as novidades e publicar as novas coleccións que se adquiran ou cheguen ao centro. Tamén queremos comezar coa iniciativa “bookcrossing” (intercambio gratuíto de libros) e para iso colocaremos no patio cuberto un caixón ou un pequeno andel para realizar esta actividade.

Tamén solicitaremos o programa **Radio na Biblio**, xa que consideramos que a radio é unha gran ferramenta pedagóxica e isto implicará a posta en marcha do laboratorio de imaxe e son que creamos no centro. O noso obxectivo para o vindeiro curso é que os nenos e nenas teñan un primeiro contacto con este espazo e se familiaricen cos materiais que se atopan nel. Tentaremos que os nosos alumnos aprendan a manexar e utilizar a tecnoloxía e a linguaxe relacionada coa audición e a radio, para promover a alfabetización múltiple. Utilizaremos a radio para apoiar as propostas de traballo que se desenvolven no centro e para difundir as investigacións ou traballos realizados polo noso alumnado.

Crearemos unha maleta de investigación específica para que o noso alumnado aprenda dun xeito significativo mediante a observación e a experimentación (este recurso irá rotando polas distintas aulas). Se este recurso funciona, seguiremos creando diferentes maletas con temáticas diferentes.

Por último, promoveremos a colaboración e a organización de actividades conxuntas coas bibliotecas do noso concello.

4.2. Actuacións en relación coa dinamización e promoción dos recursos da biblioteca.

A temática da nosa proposta de traballo de centro son os “debuxos animados” e o título que designamos é “ARAGONTA FILMS”.

O primeiro trimestre dedicáremolo á investigación, buscaremos fontes documentais en diversos formatos sobre a orixe e historia dos debuxos animados e a evolución dos mesmos. Aproveitaremos esta temática para

presentar a nova protagonista da biblioteca que estará relacionada co nome do noso centro.

No segundo trimestre, a nosa mascota será a protagonista da súa curtametraxe, para a que comezaremos a crear os personaxes que forman parte da súa historia, a través de diferentes materiais plásticos e utilizando diversas aplicacións informáticas. Aprenderemos a deseñar animacións interactivas e dar vida a debuxos animados.

A actividade final da proposta de traballo é a elaboración dunha curtametraxe que gravaremos e editaremos coa historia da nosa protagonista. A proxección desta película terá lugar no auditorio municipal para darlle maior visibilidade á comunidade educativa.

Buscaremos un espazo no centro para crear un set de gravación e rodaxe que nos permita crear a curtametraxe. E para iso, empregaremos os recursos maker que temos na biblioteca.

A web da biblioteca seguirá sendo un recurso imprescindible para achegar a biblioteca ás familias e ao resto da comunidade educativa, por iso seguiremos impulsando este recurso, que é a nosa principal canle de difusión e promoción.

E remataremos establecendo reunións mensuais co Equipo de Biblioteca para avaliar o progreso, reflexionar sobre o traballo realizado e tomar novas decisións. E ao mesmo tempo tamén teremos en conta as decisións adoptadas nas reunións trimestrais coa Comisión de Biblioteca.

4.3. Actuacións en relación coa formación de usuarios e a adquisición da competencia informacional.

No primeiro trimestre realizaranse diversas actividades de formación de usuarios. Comezaremos pola formación do profesorado, realizando unha formación presencial onde trataremos as normas de organización e

funcionamento da biblioteca, a busca no catálogo da Meiga, a CDU, a distribución das seccións, etc.

Tamén se elaborarán folletos para as familias con información relacionada coa organización, estrutura e recursos da biblioteca.

En canto á formación do noso alumnado (nenos e nenas de entre 3 e 6 anos) esta farase a través de xogos, buscas do tesouro, scaperooms ou vídeos formativos.

Ademais da formación de usuarios no centro, seguiremos formándonos a través do PFPP e trataremos de participar nas Xornadas e nos Encontros do Plan de Mellora das Bibliotecas Escolares de Galicia.

O profesorado tamén recibirá formación sobre o manexo de material tecnolóxico e os recursos que se atopan no espazo maker, para levar a cabo esta actividade solicitaremos a axuda do Equipo de Dinamización das TIC.

4.4. Actuacións en relación co fomento da lectura e co desenvolvemento do Proxecto Lector de centro.

Seguiremos organizando a “Hora de Ler” a través das bolsas de lectura que viaxarán a cada aula con novos fondos, co obxectivo de fomentar o amor pola lectura entre o noso alumnado. Seguiremos organizando o itinerario lector, para que todo o noso alumnado poida acceder aos mesmos recursos e fondos, e tentaremos crear máis mochilas viaxeiras, xa que somos catorce aulas e só dispoñemos de dez maletas.

Continuaremos co préstamo semanal para familias (libros, maletas creativas, maletas viaxeiras e préstamos para adultos) os martes e xoves pola tarde.

Proseguiremos co deseño de actividades que se incluírán no blog da nosa biblioteca a través de videocontos, radio escolar, sesións de relaxación, o recuncho maker, recomendacións, familias lectoras e biblioconexións.

Queremos seguir realizando roteiros literarios, xa que este curso tivo unha boa acollida polo alumnado. Por iso, o noso obxectivo é organizar un roteiro literario por curso académico e para iso solicitaremos a axuda das familias e da ANPA As Landras.

Por último, informar que dende a biblioteca se elaborarán guías de lectura e recomendacións lectoras, se publicarán as novidades e se realizarán exposicións temáticas que nos axudarán a dar a coñecer de xeito máis atractivo os fondos da nosa biblioteca. Ademais, unha vez ao trimestre, o alumnado de 6º de Educación Infantil elaborarán un vídeo con recomendacións lectoras.

4.5. Actuacións en relación cos avances cara unha biblioteca inclusiva.

Dende a biblioteca promoveremos a sensibilidade de avanzar cara unha biblioteca máis inclusiva, que responda ás necesidades de todo o alumnado do centro.

Fomentaremos ademais o uso da aula multisensorial, xa que potencia positivamente os sentidos sensoriais do alumnado, facilita a coordinación, favorece as relacións sociais e a integración entre o alumnado.

Ademais, seguiremos mercando fondos adaptados como libros de lingua de signos, libros con pictogramas, libros con criterios de lectura fácil, libros con imaxes...

Dende o equipo potenciaremos o uso das mesas de luz sensoriais, xa que axudan ao desenvolvemento das habilidades motrices, cognitivas e lingüísticas. E seguiremos ofrecendo actividades significativas e adaptadas a todo o noso alumnado.

5. RECURSOS HUMANOS E MATERIAIS QUE INTERVEÑEN NAS ACTIVIDADES DO FOMENTO DA LECTURA

Como recursos humanos podemos mencionar:

- O alumnado, principal axente que executa e recibe o acto lector e protagonista de todas as propostas.
- As familias, que teñen un importante papel na motivación, no desenvolvemento e na consolidación de hábitos lectores e que de forma progresiva iranse incorporando e animando a colaborar nas actividades de lectura.
- O profesorado e os diferentes equipos que proporcionan as estratexias necesarias para a adquisición das competencias lingüísticas, para aprender a aprender, motivación para a lectura e a escritura e propostas de actividades varias.
- Persoas do entorno que colaboren en diferentes actividades: ilustradores, contacontos, escritores...

Entre os recursos materiais están:

- A biblioteca escolar na sede e as diferentes bibliotecas de aula.
- Ordenadores, tablets, encerados dixitais, escornabots, fondos bibliográficos en distintas linguas, material audiovisual e manipulable...

6. HÁBITOS E ITINERARIOS LECTORES

Dende a Biblioteca Escolar realízanse as seguintes actividades que contribuirán ao fomento do hábito lector e a mellora da competencia lectora:

- Hora de Ler: dedicaremos quince minutos diarios á lectura en gran grupo. Cada semana as titoras/es reciben unha bolsa na súa aula con cinco exemplares, un para cada día da semana.

- Mochilas viaxeiras: son experiencias que conectan os fogares coa escola e estimulan o pracer pola lectura. O noso alumnado poderá gozar deste recurso na casa durante unha semana. Os titores serán os encargados de establecer a orde de préstamo.

- Bolsiñas viaxeiras: cada quince días o alumnado do centro levará a casa un libro para ler en familia, este préstamo realizarase na sesión semanal que cada aula ten dedicada no seu horario á biblioteca escolar e os responsables desta xestión son os mestres titores e as mestras de apoio.

- Maletas viaxeiras e maletas creativas: con este recurso pretendemos mellorar a competencia lectora dos nosos alumnos e tamén queremos que compartan momentos inesquecibles de lectura e xogos coas súas familias. Dispoñemos de dez maletas (seis viaxeiras e catro creativas) que se poden adquirir no servizo de préstamo ás familias.

- Préstamo de adultos: a nosa biblioteca dispón de bastantes fondos pedagóxicos e educativos para ás familias.

Todos os fondos destas actividades proceden da biblioteca escolar porque só nese caso podemos asegurar os mínimos esixibles de pertinencia e calidade contrastada, e son seleccionados polo equipo da biblioteca.

As familias e o profesorado poderán facer suxestións de compras a través do correo electrónico da biblioteca e o equipo valorará estas propostas.

7. ACTIVIDADES PROGRAMADAS E TEMPORIZADAS

O Equipo de Biblioteca promoverá as seguintes actividades para este curso escolar. Estas actividades contémpanse en tres apartados:

*** ACTIVIDADES FIXAS PARA TODO O CURSO ESCOLAR**

Realízanse a través da páxina web e preséntanse a través de diferentes plataformas ou recursos dixitais. Realizaremos a súa difusión para a correcta implicación do alumnado e profesorado.

ACTIVIDADE	TEMPORA- LIZACIÓN	DESCRIPCIÓN
Videocontos	1 trimestral	Realización dun videoconto que sexa significativo coa proposta a traballar. A través deles queremos fomentar o uso e pracer pola lectura, así como inicialos en hábitos lectores.
Radio escolar	1 trimestral	Este curso iniciamos a radio na escola. A través dela queremos familiarizarnos cos elementos e materiais que a compoñen.
Recuncho de relaxación	1 trimestral	Realizar actividades para desenvolver o autocontrol e a capacidade de escoita.
Recuncho maker	1 trimestral	Crear actividades que nos fagan experimentar, investigar, manipular e coñecer novos materiais, técnicas para o desenvolvemento de todas as competencias.
Familias lectoras	1 trimestral	Propoñer actividades que requiran da participación das familias: contacontos, poesías...
BiblioConexións	1 trimestral	Actividades relacionadas con outros centros e coa biblioteca pública de Salceda.
Recomendacións de lectura	1 mes	Mensualmente realizaremos recomendacións sobre contos ou materiais.

*** ACTIVIDADES SOBRE CONMEMORACIÓNS OU FESTIVIDADES**

Dende o Equipo de Dinamización da Biblioteca traballárase as seguintes conmemoracións:

❖ DÍA DAS BIBLIOTECAS ESCOLARES (24 OUTUBRO)

Este ano temos unha nova protagonista na biblioteca escolar, Ara.

Primeiro enviarase unha carta ás aulas convidándoas a visitar a biblioteca da sede. Ao chegar, a porta da biblioteca estará pechada cun cadeado, o alumnado debe pasar unha serie de retos relacionados cos debuxos animados para conseguir abrir a biblioteca e coñecer a Ara e a súa historia.

Coma a nosa protagonista Ara é nova no centro, vai pedir axuda aos cativos/as para buscar os seus libros favoritos (formación de usuarios). Días antes terán acceso a un vídeo explicativo de como está organizada a biblioteca.

Como agradecemento, a nosa mascota entregarlles o seu carné de biblioteca e as bolsiñas para os préstamos.

❖ DÍA MUNDIAL DA RADIO (13 FEBREIRO)

Co fin de conmemorar o día mundial da radio e o día de Rosalía de Castro, decidimos fusionar ambas datas e facer unha actividade conxunta, onde traballaremos en colaboración co Equipo de Dinamización da Lingua Galega. Unha proposta de actividade chamada “Radio Rosalía”.

❖ SEMANA DO LIBRO (22 – 26 ABRIL)

Realizaremos un roteiro literario coa axuda das familias e da ANPA (en vindeiras reunións, co equipo directivo, concretarase o espazo onde se desenvolverá a actividade e o percorrido do mesmo).

*** ACTIVIDADES RELACIONADAS COA PROPOSTA DE TRABALLO DE CENTRO “ARAGONTA FILMS”.**

No primeiro trimestre, centrarémonos en coñecer a orixe e a evolución dos debuxos animados. Para iso, dende a biblioteca imos crear unha maleta de investigación e experimentación aportando materiais variados que pasarán por

cada unha das aulas. O seu contido permite explorar os inicios da animación e presenta unha serie de propostas que se poden facer coa maleta ou sen ela.

No segundo trimestre, afondaremos en diferentes aspectos dos debuxos animados e entre todas as aulas iremos creando diferentes personaxes, decorados, etc. para comezar a darlle forma a historia da nosa protagonista Ara.

No terceiro trimestre, gravaremos e montaremos a curtametraxe para despois estreala e compartila no Auditorio Municipal.

8. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN

Este plan defínese polo seu carácter flexible e de avaliación continua. No caso de ser preciso, realizaranse as modificacións oportunas.

Partimos dunha **avaliación inicial** e valoración e análise dos obxectivos non adquiridos no curso anterior. Para isto, seguimos as indicacións da Asesoría de Bibliotecas Escolares.

Valoraremos as fortalezas e debilidades deste proxecto dentro das reunións de equipos e as achegas da comunidade educativa.

Para a avaliación utilizaremos as propostas de mellora expostas pola comunidade educativa e para a nosa autoavaliación utilizaremos a seguinte rúbrica:

Aspectos a valorar	Valoración de 0-4	Observacións
Recole propostas para o traballo coa lectura		
Mellora a competencia lingüística do alumnado		
Os equipos fan achegas e asumen o seu compromiso		
Implicación das familias		

Grado de aproveitamento e goce dos recursos da biblioteca escolar		
Préstamos realizados		
Incremento de fondos e difusión		
Nivel de consecución dos obxectivos		
Satisfacción alumnado, profesorado e familias		
Proponse a alfabetización múltiple		
Aténdese á diversidade		

Coas achegas elaborárase unha memoria final onde se recollan os resultados e as propostas de mellora.